

TANKBOUW ROOTSELAAR BV

██████████
Nijverheidsstraat 33
2861 RJ Nijkerk

Datum 12 juni 2017
Kenmerk BE/2017/193/r
Uw kenmerk Email d.d. 25 april 2017
Auteur(s) ██████████
Projectleider ██████████

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 0418 820 288

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

KvK 67221904

BTW 856882999B01

IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna in de Havenkom te Nijkerk

De Havenkom in Nijkerk ligt aan de rand van de Nijkerkse binnenstad. De ontwikkelingslocatie beslaat het landgoed van familie Van Rootselaar, het voormalige industrieterrein aan Ardeschstraat 8, eveneens in eigendom van fam. Van Rootselaar, en het parkeerterrein aan de Raadhuisstraat met het aangelegene stadshuis van de gemeente Nijkerk. Tevens bevinden zich twee particuliere woningen, namelijk Ardeschstraat 4 en 6, binnen de planlocatie. Gemeente Nijkerk is voornemens om de Havenkom een kwaliteitsslag te geven en ontwikkeld, samen met grondeigenaren en andere belanghebbenden, een visie voor de herontwikkeling van de planlocatie. Deze herontwikkeling zal leiden tot wijzigingen in het bestemmingsplan.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting om onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische QuickScan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Tankbouw Rootselaar BV heeft Blom Ecologie bv verzocht het plangebied te onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

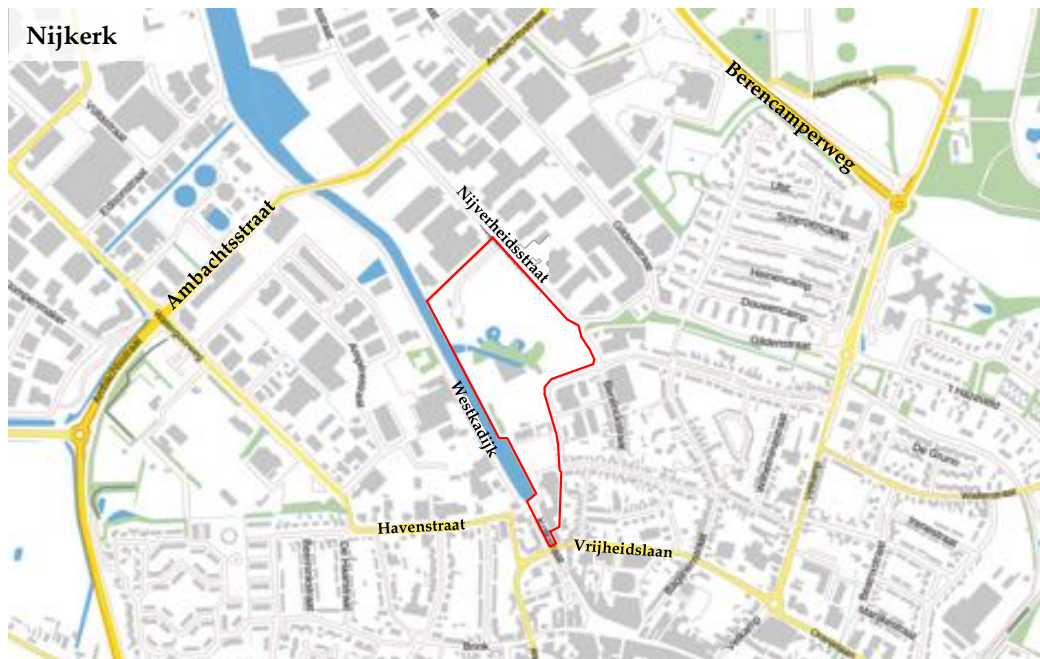
- Is de verandering in het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project, zoals wordt omschreven in de visie van Gemeente Nijkerk, uitvoerbaar zoals het bepaald in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie heeft een oppervlakte van circa 8 hectare en is gelegen in Nijkerk. Binnen de planlocatie vallen de volgende gebieden: Nijverheidstraat 6, Ardeschstraat 4-8, een gedeelte van de Raadhuisstraat met aanliggende parkeerplaats en het gemeentehuis van Nijkerk op Kolkstraat 27. De planlocatie wordt aan de zuidkant begrenst door de Nijverheidstraat, Bruins Slotlaan en Ardeschstraat en aan de oostkant door de Arkevaart. De ligging van de planlocatie in de Havenkom te Nijkerk is opgenomen in Figuur 1.

Op de planlocatie bevinden zich het landhuis van fam. van Rootselaar met omliggende tuinen en een uitloper van de Arkevaart met een oud industrieterrein aangrenzend aan de zuidkant. Tevens een verhard evenemententerrein en parkeerplaats ter hoogte van de Oostkadijk en de Raadhuisstraat en het stadshuis van de Gemeente Nijkerk aan de Kolkstraat. De huidige bestemming van de planlocatie bestaat uit een woonbestemming voor Nijverheidstraat 6 en Ardeschstraat 4-6, bedrijventerrein ter hoogte van Ardeschstraat 8 en een verblijfsgebied met waarde voor archeologie en evenemententerrein aan de zuidkant van het plangebied. De beoogde herontwikkeling van de planlocatie zal leiden tot wijziging van het huidige bestemmingsplan naar een gemengd gebied met de hoofdfunctie wonen aan de oostzijde van het plangebied en aan de noordzijde een toenemende menging met bedrijvigheid en stedelijke functies (Gemeente Nijkerk, 2015). In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De gebieden ten noorden en westen van de planlocatie hebben industrie als hoofdfunctie. Geluidsoverlast komende van deze bedrijventerreinen bedraagt tot meer dan 50dB(A) in het grootste gedeelte van het plangebied (Gemeente Nijkerk, 2015). De Arkevaart functioneert als verbindingkanaal tussen de randmeren en deze nabijgelegen industriegebieden. Naast de functie met betrekking tot aan- en afvoer van goederen heeft de Arkevaart een cultuurhistorische waarde. Het centrum van Nijkerk bevindt zich ten westen van de planlocatie. Ten zuidoosten en zuidwesten van de planlocatie bevinden zich een woonwijken met enkele groenelementen. Drukke verbindingswegen in de omgeving van de planlocatie betreffen de A28 op circa 1.5 km en de N301 op 275 m ten noordwesten van de planlocatie. Op circa 800 m ten zuidoosten van de planlocatie ligt de spoorlijn tussen Amersfoort en Ermelo.

Figuur 1 De planlocatie (rood kader) is gelegen in de Havenkom te Nijkerk (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Functieverandering en effecten

De concept visie voor de Havenkom betreft een functieverandering van het bestemmingsplan naar wonen en een menging met bedrijvigheid en stedelijke functies. Overeenkomstig met de visie zullen de tuinen van het landgoed van fam. van Rootselaar alsmede het zuidelijk aangrenzende voormalige industrieterrein omgevormd worden tot woonwijken. De bebouwing op het voormalige industrieterrein en het stadshuis, uitgezonderd het monumentale gedeelte, worden gesaneerd. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Verwijderen van terreininrichting: kapwerkzaamheden, afvoer groen en materiaal;
- Sloop van de geïndiceerde bebouwing: sloopwerkzaamheden en afvoer materiaal;
- Dempen van de uitloper van de Arkevaart: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- Vergraven terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- Terrein bouwrijp maken: aanbrengen puinbed, aanleg nutsvoorzieningen e.d.;
- Realisatie woningen: algemene bouwwerkzaamheden;
- Realisatie stadshuis: algemene bouwwerkzaamheden;
- Revitalisatie terrein: algemene hoveniers- en overige werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocaties komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De QuickScan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 22 mei 2017. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 22° Celsius en windkracht 0-1 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn de voormalige Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en fauna wet, waarin de beschermde soorten waren opgenomen. Met deze nieuwe wet zijn circa 200 soorten niet langer beschermd en zijn enkele bedreigde soorten opgenomen in de bescherming. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' een vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt definitie vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie. De aangetroffen vegetatie verschilt sterk per positie in het plangebied. In het noorden van het plangebied, betreffende de tuinen van fam. van Rootselaar, zijn vooral aangeplante soorten aangetroffen behorende tot een siertuin met enkele inheemse kruiden. Waargenomen soorten betreffen o.a. winteraik, gele lis, kornoelje, vlierbes, riet, pitrus, zachte ooievaarsbek, duizendblad, paarse dovenetel, zilverspar, scherpe boterbloem, vergeet-mij-nietje spec., gestreepte witbol, zwarte den, cipres spec., hulst, katwilg, populier, Spaanse aak, laurier, paardenkastanje, madeliefje, grote brandnetel, veldzuring, hondsdrif, pinksterbloem, rododendron, kleine maagdenpalm, lupine, echte kamille, koningsvaren, paardenbloem, liggende boterbloem en grote lisdodde. De tuin bestaat grotendeels uit kort gemaaid gazongras met een lage dichtheid van algemene kruiden. De vegetatie rondom de uitloper van de Arkervaart bestaat uit struweel met o.a. riet, zwarte els, dauwbraam, grauwe wilg en gewone vlier. Het zuidelijke, aangrenzende voormalige industrieterrein is grotendeels verhard. In de hoeken bevindt zich boom en struik struweel, kruiden zijn her en der tussen de verharding terug te vinden. Aangetroffen soorten in dit deel van het plangebied betreffen o.a.: ruwe berk, ezelsoor, grote brandnetel, speerdistel, akker vergeet-mij-nietje, vogelmuur, zomereik, braam, hедера, harig wilgenroosje, riet, taxus, laurier, paarse dovenetel, gele lis, vogelmuur, gewone ereprijs, laurierkers, zwarte els en waterwilg. Het zuidelijke gedeelte van de planlocatie, met o.a. het gemeentehuis en bijbehorende parkeerplaatsen, bevat veel aangeplante soorten waaronder: geelbonte kardinaalshoed, plantaan (bomenrij), linde (bomenrij), laurier, taxus, hazelnoot en gazongras met smalle weegbree, kleine klaver en vogelmuur.

De habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten bestaat met name uit specifieke en bijzondere kenmerken. Dergelijke kenmerken zijn niet aangetroffen op de planlocatie. Tevens zijn in geen enkel deel van de planlocatie begeleidende plantengemeenschappen aangetroffen waarin beschermde vaatplanten vaak waargenomen worden. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van beschermde plantensoorten en de dispersiemogelijkheden wordt de aanwezigheid van beschermde vaatplanten niet verwacht. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van beschermde zoogdieren. Tijdens de inventarisatie is een groep konijnen aangetroffen op het voormalige industrieterrein. De locatie is ongeschikt voor in het wild levende grote zoogdieren.

Door afwezigheid van geschikt habitat en de ligging van de planlocatie centraal tussen industriegebieden, stadscentrum en woonwijken indiceert dat het perceel het gehele jaar niet geschikt is als leefgebied met specifieke functies voor grote zoogdieren. Voor kleine zoogdieren is de aanwezigheid van voedsel, schuil-, rust- en voortplantingsmogelijkheden van essentieel belang. In het noordelijke en middelste gedeelte van het plangebied zijn veel rust- en schuilplaatsen voor kleine zoogdieren aanwezig. Op en rondom de planlocatie zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdieren die buiten de vrijstellingsverordening vallen. Dergelijke soorten betreffen onder andere boommarter, steenmarter, das en rode eekhoorn. Voor al deze soorten geldt dat het geschikte leefgebied ontbreekt. Tevens ontbreken sporen en waarnemingen van deze soorten rondom de planlocatie (waarneming.nl; 2012-2017). De locatie ligt ingeklemd tussen bebouwing, de afwezigheid van geschikt leefgebied in combinatie met de permanente versturende factoren (o.a. geluidsoverlast, menselijke aanwezigheid) op de planlocatie sluiten het gebruik van de planlocatie door beschermde zoogdieren, waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, uit. Voor algemene, kleine en opportunistische soorten heeft de planlocatie (mogelijk) een functie. Hierbij valt te denken aan konijnen, muisachtigen en egel. Alle soorten die potentieel gebruik maken van de planlocatie betreffen algemene soorten. Voor deze soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (Wnb, art 3.10). Effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater, spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In Nijkerk is het voorkomen van meerdere soorten vleermuizen bekend, waaronder de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (waarneming.nl; 2012-2017). De te slopen bebouwing op de planlocatie is niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De loods op het voormalige industrieterrein is niet geïsoleerd en bevat veel (grote) openingen. Hierdoor is een stabiel microklimaat, essentieel voor een vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen, in de loods afwezig. In de dependance van het gemeentekantoor ter hoogte van de Oostkadijk zijn geen geschikte invliegopeningen voor vleermuizen aangetroffen. In het te slopen gedeelte van het gemeentekantoor zijn enkele open stootvoegen aangetroffen die mogelijk gebruikt zouden kunnen worden. Gezien de geringe hoogte waarop deze openingen zich bevinden (< 1.5 m) is er een beperkte kans dat deze gebruikt worden als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tevens is onbekend in hoeverre de spouw geschikt is voor vleermuizen (breedte luchtspouw, wel/niet geïsoleerd). Tevens zijn de aanvliegroutes marginaal, waardoor de aanwezigheid van vleermuizen in het gemeentehuis onwaarschijnlijk is. Geschikte rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen kunnen echter aanwezig zijn in het monumentale gedeelte van het gemeentehuis, de woningen aan Ardeschstraat 4 en 6 en de woning aan Nijverheidstraat 6. Indien deze gebouwen gesaneerd worden zijn negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op vleermuizen niet uit te sluiten.

Oude bomen met gaten en scheuren die mogelijk geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen zijn niet aangetroffen op de planlocatie. De meerderheid van de bomen is te jong en te dun om als vleermuisverblijfplaats in aanmerking te komen. Echter door de ruime hoeveelheid groenelementen op de planlocatie, waaronder laanvormige bomenrijen, het oppervlaktewater van de Arkervaart en de structuurrijke groenelementen in het noorden en midden van de planlocatie is het niet uit te sluiten dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageerlocatie. Vleermuizen foerageren opportunistisch waarbij het actuele insectenaanbod leidend is voor de plaats waar ze op dat moment foerageren. De beoogde ontwikkeling kan een negatieve impact hebben op het foerageergedrag. Teneinde de effecten van de beoogde ontwikkeling voor vleermuizen te kunnen bepalen dient een aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen alsmede het gebruik van de planlocatie door vleermuizen.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de uitloper van de Arkervaart is een onbekende schildpad aangetroffen. Dit soort betreft een exoot en valt niet onder de beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie vanwege het ontbreken van gunstige migratieroutes. De nabijgelegen industrieterreinen, woonwijken en het centrum vormen een blokkade voor de migratie van reptielen. Tevens ontbreken de essentiële habitatkenmerken van reptielen op de planlocatie. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkeling op reptielen is uitgesloten.

Amfibieën leven in een terrestrisch (m.n. herfst/winter) en aquatisch (m.n. lente/zomer) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. De uitloper van de Arkervaart, tussen de tuinen van fam. Van Rootselaar en het voormalige industrieterrein kan een geschikt habitat voor amfibieën vormen. De oevers zijn echter op veel plaatsen stijl en daardoor minder geschikt voor amfibieën. Tevens is er een verdenking van bodemverontreiniging rondom het voormalige industrieterrein. Het betreffende oppervlaktewater is stilstaand en klein en daardoor zeer gevoelig voor verontreinigingen (Arbouw et al. 2008). De impact van verontreinigingen in de habitat van amfibieën zijn groot vanwege de permeabele huid van de amfibieën (ravn.nl). De kwaliteit van het aanwezige leefgebied is dus slechts marginaal geschikt.

Slechts vier beschermde amfibieën soorten kunnen mogelijk voorkomen rondom de planlocatie. Dit betreft de heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad (verspreidingsatlas.nl). Geschikt leefgebied ontbreekt voor de heikikker en de rugstreeppad door de afwezigheid van geschikt voortplantingswater. Tevens zijn er geen waarnemingen van deze soorten bekend in de nabijheid van de planlocatie (waarneming.nl; 2012-2017). Ook voor de kamsalamander en poelkikker is geen geschikt leefgebied op de planlocatie aangetroffen. Beide soorten hebben een sterke voorkeur voor onbeschaduwde water wat slechts marginaal aanwezig is.

Door de vermoedelijke, lage kwaliteit van het aanwezige oppervlaktewater en de afwezigheid van essentieel leefgebied voor beschermde amfibieën is het uit te sluiten dat de beoogde ontwikkeling een negatief effect zal hebben op beschermde amfibieën. Soorten die potentieel gebruik maken van de planlocatie betreffen algemene soorten. Voor deze soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (Wnb, art 3.10).

Vissen

Zowel de Arkervaart als de uitloper van de Arkervaart bieden mogelijk een geschikt leefgebied voor algemene vissoorten en juveniele vissen. De uitloper van de Arkervaart heeft geen relevante functie voor beschermde vissoorten: beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkuijer en/of kwabaal. Deze soorten stellen specifieke eisen aan het habitat en komen veelal voor in specifieke wateren zoals diepere delen van veenplassen, oude rivierarmen en beken. Tevens zijn tijdens een eerdere inventarisatie van de Arkervaart alleen algemeen voorkomende vissoorten waargenomen zoals zeelt, blankvoorn, kolblei, snoek, brasem, baars, zwartbekgrondel, ruisvoorn, paling, winde en snoekbaars.

Insecten, libellen en ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Soorten aangetroffen tijdens de inventarisatie betreffen algemene soorten zoals het lieveheersbeestje, rode juffer, azuurjuffer, groot koolwitje, atalanta, icarusblauwtje, en diverse hommels. Externe bronnen geven geen vermelding van beschermde insecten, libellen en ongewervelden rondom de planlocatie. Alleen het voorkomen van algemene soorten zoals de paardenbijter, bruine winterjuffer, groot dikkopje, klein koolwitje, distelvlinder, klein geaderd witje, gehakkeld aurelia, bont zandoogje en de dagpauwoog is bekend rondom de planlocatie (waarneming.nl; 2012-2017). Tevens is het aanwezige oppervlaktewater minder geschikt voor veel insectensoorten. De Arkervaart is diep (i.e. 2.5-4.5 m) en is weinig vegetatierijk waardoor het waterlichaam minder geschikt is als voortplantingswater. De uitloper van de Arkervaart is grotendeels beschaduwd en mist de oevervegetatie die essentieel is voor veel insecten, libellen en ongewervelden.

Tot voor kort was geschikt oppervlaktewater aanwezig in vorm van vijvers in de tuinen in het noordelijke gedeelte van de planlocatie. De recente droogligging van de vijvers heeft mogelijk een negatief effect gehad op de aanwezige insecten, libellen en overige ongewervelden op de planlocatie. Daarnaast zijn, behoudens de smalle weegbree, geen plantensoorten op de planlocatie aangetroffen die specifiek voor een bepaald soort een waardplant vormen. De smalle weegbree vormt de waardplant voor de veldparelmoervlinder die niet voorkomt in provincie Gelderland. Deze combinatie van factoren geeft aan dat negatieve effecten van de ontwikkeling op deze locatie voor de insecten, libellen en ongewervelden zijn uitgesloten.

Vogels

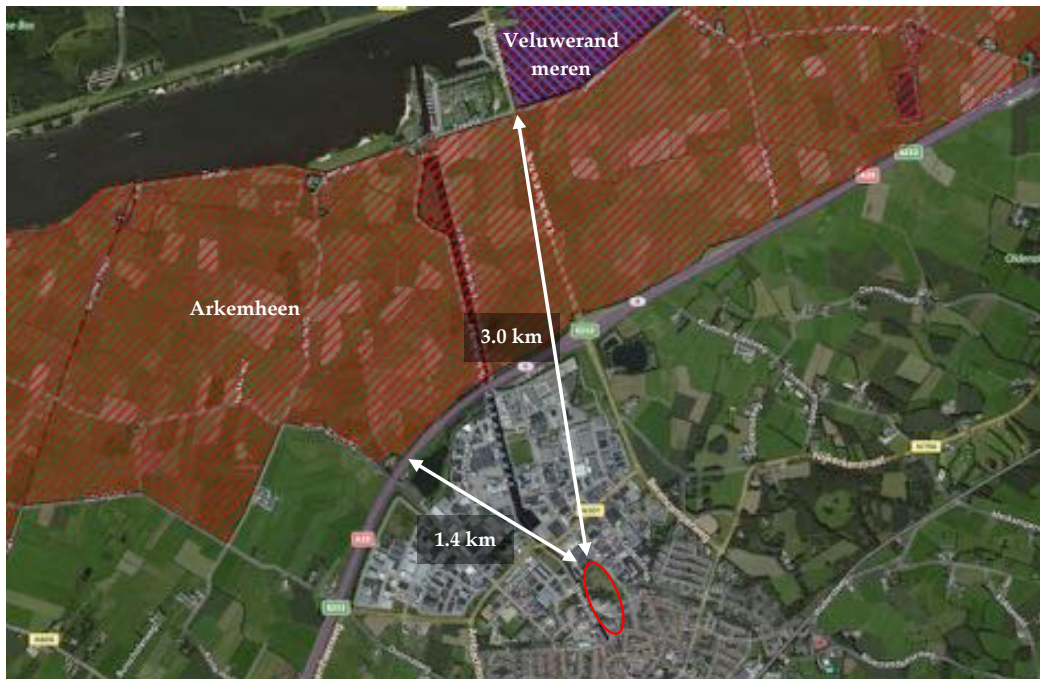
In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: witte kwikstaart, koolmees, tjiftjaf, kauw, groenling, houtduif, fuut, spreeuw, gierzwaluw, huismus, merel, holenduif, ekster, fitis, winterkoning, ijsvogel, meerkoet (met jongen), waterkip, pimpelmees, Turkse tortel en wilde eend. De waarnemingen van de huismus zijn gedaan ter hoogte van het monumentale pand van het stadhuis en de woningen aan Ardeschstraat 4-6. In deze panden zijn vliegopeningen waargenomen die potentieel geschikt zijn als broedlocatie voor de huismus. Indien deze panden gesaneerd worden is aanvullend onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van broedlocaties van huismussen nodig. In de villa van fam. van Rootselaar, het pand op het voormalige bedrijventerrein en de niet-monumentale gedeeltes van het stadhuis zijn, tijdens de inspectie, geen geschikte vliegopeningen voor de huismus aangetroffen. Aanwezigheid van broedlocaties van de huismus in deze panden is derhalve uitgesloten. Ook ten aanzien van de gierzwaluw zijn de te saneren panden niet geschikt als broedlocatie. In het gemeentehuis, met uitzondering van het monumentale gedeelte, en in de villa van fam. van Rootselaar zijn geen geschikte invliegopeningen aangetroffen. De voormalige bedrijfshal is te open en biedt geen beschutte nestplaats voor de gierzwaluw. De beoogde ontwikkeling heeft derhalve geen negatieve impact op de gierzwaluw.

Tevens zijn op de locatie geen (recente) sporen aangetroffen van uilen of roofvogels die duiden op het gebruik van de planlocatie en omgeving als foerageergebied (o.a. braakballen, prooiresten, geplukte vogels, zitplaatsen met uitwerpselen/krijtsporen). Soorten met jaarrond beschermde nesten, zoals de steenuil en kerkuil, worden niet op en/of in de nabijheid van de planlocatie verwacht. Voor de steenuil ontbreekt het geschikte biotoop, ze zijn gebonden aan kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en zijn daarnaast kwetsbaar voor (geluids-)verstoring. Sovon inventarisatie 2012-2015 geeft geen indicatie van het voorkomen van zowel de steenuil als de kerkuil in de bebouwde kom van Nijkerk (Sovon, 2015).

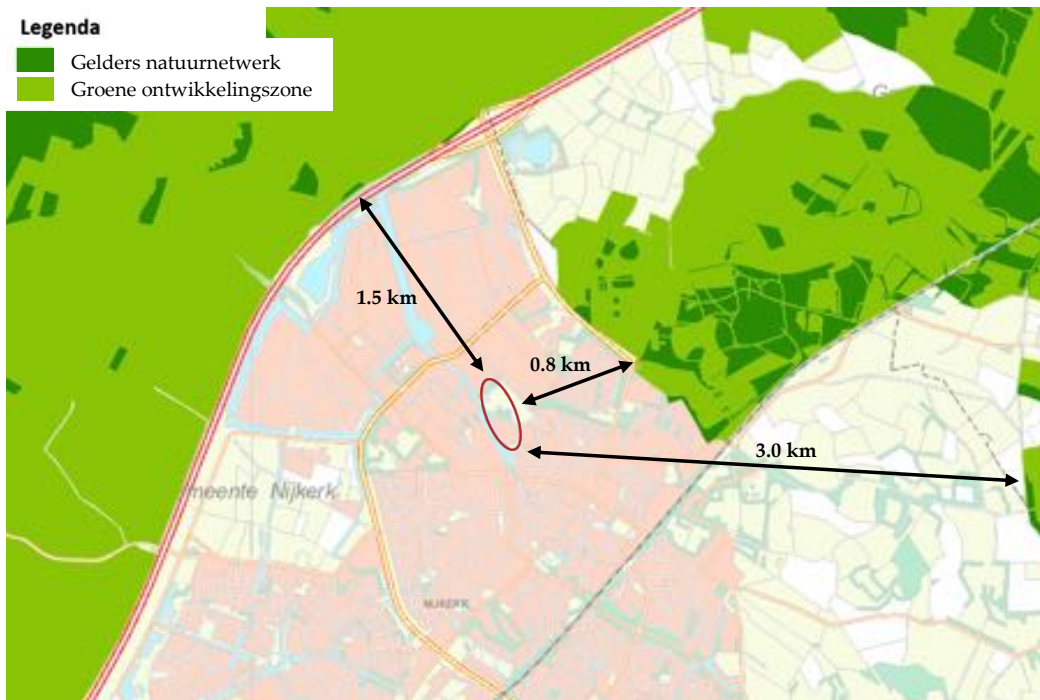
De steile oevers van de uitloper van de Arkervaart zijn mogelijk geschikt als nestlocatie van de ijsvogel. De nestlocatie van ijsvogel is alleen het gehele jaar beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden' dat rechtvaardigen. Momenteel is hier echter geen sprake van. Op de planlocatie zijn nestlocaties aangetroffen van algemene broedvogels. Dit betreffen onder andere nesten in bomen en in de bebouwing in het noordelijke en middelste gedeelte van het plangebied. Om verstoring van algemene broedvogels tijdens de broedperiode te voorkomen dienen de werkzaamheden na het broedseizoen opgestart te worden. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden maar betreft indicatief de periode medio maart - medio juli.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Natuurnetwerk Nederland. Natura2000 gebieden in de omgeving betreffen het vogelrichtlijngebied 'Arkemheen' op 1.4 km en het Natura2000 vogel- en habitatrictlijngebied 'Veluwerandmeren' op 3.0 km afstand van de planlocatie (Figuur 3).

Figuur 3 De planlocatie (rood omcirkeld) ligt op een afstand van 1.4 km het Natura2000 vogelrichtlijngebied 'Arkemheen' en op 3.0 km afstand van het Natura2000 vogel- en habitatrictlijngebied 'Veluwerandmeren' (bron: natura2000.eea.europa.eu).

Figuur 4 De planlocatie (rood omcirkeld) ligt op circa 0.8 km van het Natuurnetwerk Nederland. Groene ontwikkelingszones van het Gelders natuurnetwerk bevinden zich rondom de planlocatie (bron: gldanders.planoview.nl).

De werkzaamheden gedurende de ontwikkeling kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Het Natura2000 vogelrichtlijngebied 'Arkemheen' bestaat uit twee laaggelegen, open polders en heeft de kleine zwaan en smient als doelsoorten.

Een eventuele tijdelijke toename in NO_x-depositie heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van dit gebied. De ‘Veluwerandmeren’ is gevoelig voor de vermestende en verzurende werking van de NO_x-depositie. Ervaring leert dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft. Voor de overige effecten, zoals verstoring door trilling, licht en geluid zijn de afstanden tot de Natura2000 gebieden te groot om een negatief effect te hebben. Gelet op de bebouwing, het gebied en infrastructuur tussen de planlocatie en de afstand tot het Natura2000 gebied kan een permanent effect worden uitgesloten.

Groenstroken van Natuurnetwerk Nederland liggen op respectievelijk 0.8, 1.5 en 3.0 km van de planlocatie (Figuur 4). Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. De wezenlijke natuurwaarden van het Natuurnetwerk Nederland worden niet aangetast door de beoogde ontwikkeling.

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. Het plangebied heeft, behoudens vleermuizen en huismus, aannemelijk geen essentiële betekenis voor soorten die behoren tot het beschermingsregime habitatrictlijnsoorten, vogelrichtlijnsoorten of overige soorten. Voor planten, amfibieën, reptielen en grondgebonden zoogdieren heeft de locatie geen essentiële functie. De te saneren bebouwing vormt voor vleermuizen mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats. De planlocatie en directe omgeving kunnen functioneren als foerageergebied van vleermuizen. Algemene broedvogels gebruiken verscheidene gebouwen, bomen en andere groenstructuren van het plangebied als broedlocatie. Om negatief effect op algemene broedvogels te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen opgestart te worden.

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard van de werkzaamheden en de afstand tot gebieden is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							m	x
Geschikt habitat Habitatrictlijnsoort	x	x	x	x	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	m		m	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	ja ¹	x	x	x	x	ja ¹
Gebiedsbescherming								
	Afstand	Effecten	Nader onderzoek/Aerius					
Natura2000	1.4 km	geen	n.v.t.					
Natuurnetwerk Nederland	0.8 km	geen	n.v.t.					

¹ De verblijfplaatsen van soorten die mogelijk gebruik maken van de planlocatie zijn goed te mitigeren. Indien een ontheffing noodzakelijk is, is het de verwachting dat deze, na het treffen van de juiste maatregelen, door het bevoegd gezag zal worden afgegeven.

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling van de Havenkom te Nijkerk leiden, behoudens vleermuizen en huismus, niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of natuurgebieden. Uitvoering van de werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen opgestart te worden om verstoring van broedvogels te voorkomen. Middels een aanvullend onderzoek in de periode mei t/m oktober (vleermuizen) en april t/m mei (huismus) dient te worden vastgesteld of hiervan sprake is. Indien blijkt dat verblijf-/nestlocaties of functioneel leefgebied van vleermuizen en huismus aanwezig is, kan door het treffen van de juiste maatregelen (op de planlocatie, in de directe omgeving en/of in de te realiseren woningen) en het aanvragen van een ontheffing de sloop van desbetreffende gebouwen en de ontwikkeling van de woningen plaatsvinden. Voor de overige soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wnb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkeling (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De beoogde ontwikkeling van de Havenkom te Nijkerk is uitvoerbaar zoals het bepaald in de Wro (artikel 3.1.6. Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Arbouw et al. (2008). Handreiking ruimtelijke planprocessen en waterkwaliteit. VROM, VNG, CDR, Wetterskip Fryslan, ORF-ID, IPO, UvW, DNH & VNG.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Gemeente Nijkerk (2015). De Havenkom, presentatie raad. 18 juni 2015.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus*.
Ministerie van Economische Zaken, Den Haag

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone Dwergvleermuis
Pipistrellus pipistrellus. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*.
Ministerie van Economische Zaken, Den Haag

Sovon (2015). Verspreidingsatlas Nijkerk e.o. telling 2012-2015. Sovon.

Geraadpleegde websites
Gldanders.planoview.nl
Natura2000.eea.europa.eu
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie bv,

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is onderdeel van de Havenkom te Nijkerk. De villa van [REDACTED] (Nijverheidstraat 6) vormt het noordelijke gedeelte van het plangebied.

Figuur 2 De tuin wordt gedomineerd door kort gemaaid gazon. Er bevindt zich een variëteit aan aangeplante bomen in de tuin met volop broedlocaties voor algemene broedvogels.

Figuur 3 Onlangs droog gepompte vijvers in de tuin ter hoogte van Nijverheidstraat 6 te Nijkerk

Figuur 4 Bomen vormen de natuurlijke afscheiding tussen de tuin en de daarachter gelegen uitloper van de Arkervaart.

Figuur 5 De uitloper van de Arkervaart bestaat uit zeer eutroof water met kroos spec. Het water is grotendeels beschaduwed. De oevers langs het waterlichaam zijn op de meeste plaatsen stijl.

Figuur 6 Het waterlichaam ligt direct tegen de loods op het voormalige industrieterrein.

Figuur 7 De loods op het voormalige industrieterrein is vrij toegankelijk voor broedvogels. Voor zowel huismus, gierzwaluw als vleermuis biedt de loods geen potentiële verblijfplaats.

Figuur 8 Het voormalige industrieterrein is grotendeels verhard. Tussen de verharding groeien kruidachtige planten. Het industrieterrein is direct gelegen aan de Arkervaart.

Figuur 9 Materiaalopslag, boomstruweel en kruiden op het voormalige industrieterrein.

Figuur 10 De woningen ter hoogte van Ardeschstraat 4 en 6 liggen naast het voormalige industrieterrein. Beide woningen hebben potentie voor huismus en vleermuis.

Figuur 11 Het zuidelijke gedeelte van het plangebied bestaat uit de parkeerplaats ter hoogte van de Raadhuisstraat en Oostkadijk. Het gebouw op de foto betreft de dependance van het gemeentehuis te Nijkerk

Figuur 12 Het parkeerterrein/evenemententerrein beslaat het zuidelijke gedeelte van het plangebied.

Figuur 13 Het monumentale gemeentehuis (rechts) blijft behouden. De overige bebouwing wordt gesaneerd.

Figuur 14 In de gedeelten van het gemeentehuis die gesaneerd worden zijn geen geschikte rust en verblijfplaatsen voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen aangetroffen.